

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет фізичного виховання і спорту України
Освітня програма	37044 Фізіологія людини і тварин (09. Біологія)
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	091 Біологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет фізичного виховання і спорту України
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37044
Назва ОП	Фізіологія людини і тварин (09. Біологія)
Галузь знань	09 Біологія
Спеціальність	091 Біологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Монастирська Світлана Семенівна, Письменна Юлія Миколаївна, Смірнов Сергій Миколайович (керівник)
Залучений представник роботодавців	Не залучався
Дати візиту до ЗВО	13.07.2020 р. – 15.07.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/vidomosti_samoocinyuvannya_onp_fiziologiya_lyudyny_i_tvaryn-nazyavo.pdf
Програма візиту експертної групи	https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/programa_vizytu.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-наукова програма «Фізіологія людини і тварин» (091. Біологія) є в цілому збалансованою, має зрозумілі цілі, які відповідають місії та стратегії ЗВО. Програма враховує інтереси стейкхолдерів та є спроектованою з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці. Освітній та науковий процес за цією програмою відбувається у повному обсязі, відповідно до чинних законодавчих актів у сфері вищої освіти. У ЗВО створено комфортне освітнє середовище, яке у повній мірі відповідає принципам студентоцентрованого підходу до організації освітнього процесу. При реалізації програми наявна можливість створення індивідуальних траєкторій навчання здобувачів вищої освіти, їхньої мобільності, а також можливості до академічної свободи основних стейкхолдерів. У ЗВО передбачені відповідні умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами. В освітньо-науковій програмі передбачене навчання через наукові дослідження. Експертна група дійшла висновку, що програма відповідає критеріям акредитації: проектування та цілі освітньої програми, структура та зміст освітньої програми, доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання, навчання і викладання за освітньою програмою, контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність, людські ресурси, освітнє середовище та матеріальні ресурси, внутрішнє забезпечення якості освітньої програми, прозорість та публічність, навчання через дослідження. Наведені у звіті недоліки програми за своїм характером є несуттєвими і можуть бути усунуті у короткий час при реалізації освітнього та наукового процесу. Таким чином, експертна група вважає, що Національний університет фізичного виховання і спорту України створив всі необхідні умови для успішного забезпечення освітньо-наукової програми «Фізіологія людини і тварин».

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Освітньо-наукова програма «Фізіологія людини і тварин» має багато сильних сторін та позитивних практик. 1. Програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії, стратегічному плану розвитку ЗВО. Цілі даної програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін, з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого контексту та досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. За умов відсутності Стандарту вищої освіти за спеціальністю 091 «Біологія», визначені у програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій. 2. Обсяг програми у кредитах ЄКТС, співвідношення обсягу обов'язкових та вибірових освітніх компонентів програми відповідає вимогам законодавства. У ЗВО реалізується практика створення індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів вищої освіти. Програма має чітку структуру, зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності. 3. Правила прийому на програму є чіткими, зрозумілими і доступними. Порядок визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, є зрозумілим і доступним. 4. ЗВО дотримується принципів студентоцентрованого підходу, академічної свободи, проводить активну роботу з інтернаціоналізації, має закордонних партнерів. Здобувачі та академічний персонал беруть участь у міжнародних наукових заходах. 5. Форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання є чіткими, прозорими та доступними, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, включають порядок оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Політика та процедури дотримання академічної доброчесності є чіткими, зрозумілими, оприлюдненими на сайті ЗВО. У ЗВО є практика моніторингу обізнаності здобувачів щодо процедури проведення контрольних заходів. 6. Академічна та професійна кваліфікація викладачів, залучених до реалізації програми, забезпечує досягнення її цілей та програмних результатів навчання. Конкурсний добір викладачів є відкритим і прозорим. 7. ЗВО створює потужну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів, дбає про їх безпеку, здоров'я, побут. Здобувачі та академічний персонал мають вільний доступ до матеріально-технічних ресурсів свого ЗВО та можливість використання ресурсів тих установ, з якими у НУФВСУ укладені договори про співпрацю. 8. Процедури розроблення, затвердження та моніторингу програми регламентовані відповідним Положенням. У ЗВО створено Відділ забезпечення якості освіти. 9. Правила і процедури, що регулюють права і обов'язки учасників освітнього процесу, є чіткими, зрозумілими і доступними. Програма та її проект 2020 року оприлюднені на сайті. 10. ЗВО надає підтримку здобувачам для здійснення навчання через дослідження, забезпечує реалізацію їх наукових інтересів, наукове керівництво, фінансування та апробацію результатів дослідження, забезпечує академічну мобільність.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Експертна група має деякі рекомендації та зауваження щодо провадження освітньої діяльності за освітньо-науковою програмою «Фізіологія людини і тварин» НУФВСУ. Виявлені недоліки не є суттєвими для реалізації освітнього та наукового компонентів програми та можуть бути швидко усунуті. 1. Необхідно більш глибоке урахування регіонального контексту програми. 2. Програма має недостатній акцент на педагогічну складову при проведенні науково-педагогічної практики. Для подальшого розвитку програми рекомендовано удосконалити педагогічну складову науково-педагогічної практики. 3. Експертна група рекомендує поширити практику застосування додаткового вступного випробування з біології для всіх вступників на програму «Фізіологія людини і тварин», які вступають з інших спеціальностей. Необхідно приділити більше уваги участі здобувачів у програмах академічної мобільності та процедурі визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. 4, 5. Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критеріїв 4 та 5 відсутні. 6. Практика міжнародної академічної мобільності, стажування за кордоном, залучення до участі в міжнародних проектах, грантах,

конференціях викладачів потребує розширення. 7. Антикорупційна програма НУФВСУ не розміщена на сайті ЗВО, хоча вона наявна. Рекомендується переглянути перелік нормативно-правових актів, документів ЗВО, що розміщені на сайті та доповнити посиланнями на відсутні файли. 8. Процедура збору інформації щодо працевлаштування випускників та процедура опитування здобувачів, роботодавців, науково-педагогічних працівників щодо якості освітньої програми потребує удосконалення. 9. Експертна група рекомендує активізувати обговорення проєкту програми, розширивши інформування всіх стейкхолдерів щодо можливості внесення своїх зауважень та пропозицій. 10. Експертна група рекомендує активізувати роботу із забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти та академічного персоналу за рахунок міжнародних обмінів із закордонними ЗВО та науковими установами.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Як зазначено в освітньо-науковій програмі підготовки докторів філософії «Фізіологія людини і тварин» третього рівня вищої освіти, цілями програми за спеціальністю 091 «Біологія» галузі знань 09 «Біологія» є: забезпечення підготовки висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців, інтегрованих до світового науково-інформаційного простору, здатних до продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем біології, проведення дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань з біології, зокрема, з фізіології людини і тварин, та професійної практики, здійснення науково-педагогічної діяльності. Цілі даної ОНП відповідають місії та стратегії ЗВО, які визначені «Стратегічним планом розвитку Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2018-2026 роки» <https://unisport.edu.ua/content/programa-rozvytku-universytet>. Місія НУФВСУ полягає у забезпеченні якісної вищої освіти, орієнтованої на запити ринку праці та посилення наукової складової; формування інноваційного наукового простору; забезпеченні підготовки освічених, творчих, конкурентоспроможних фахівців, здатних ефективно працювати і навчатись протягом життя; сприятти підвищенню авторитету держави у світовому спортивному співтоваристві; функціонуванні єдиного інформаційного середовища; розширенні спектра освітніх, наукових та інших послуг.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

При формулюванні цілей та програмних результатів навчання освітньо-наукової програми враховувались позиції основних стейкхолдерів: здобувачів вищої освіти, академічної спільноти, випускників програми та роботодавців. Факти врахування позицій здобувачів вищої освіти, були підтверджені при аналізі відповідей здобувачів ОНП «Фізіологія людини і тварин» на запитання анкети Відділу забезпечення якості вищої освіти НУФВСУ https://unisport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/rezultaty_anketuvannya_zdobuvachiv_onp_fiziologiya_lyudyny_i_tvaryn.pdf, а також відповідями учасників зустрічі зі здобувачами вищої освіти, які навчаються на різних курсах програми, на запитання експертів. Пропозиції здобувачів враховані під час розробки блоку вибіркового дисциплін. На засіданнях Товариства молодих вчених, зокрема, на засіданнях Товариства молодих вчених кафедри медико-біологічних дисциплін, розглядаються питання щодо покращення ОНП програми та введення їх у дію https://unisport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/zvit_pro_diyalnist_tovarystva_molodyh_vchenyh.pdf. Доказами врахування позицій та потреб академічної спільноти є результати зустрічі експертної групи з викладачами програми, які свідчать про активний вплив академічної спільноти на формування програми. Про наявність врахування позицій та потреб випускників, при визначенні програмних результатів навчання та цілей освітньо-наукової програми, свідчать факти, встановлені під час зустрічі з представниками даної групи стейкхолдерів. У ЗВО існує практика отримання відгуків про програму «Фізіологія людини і тварин» з боку роботодавців <https://unisport.edu.ua/content/vidguky-pro-onp-fiziologiya-lyudyny-i-tvaryn-091-biologiya>, що було підтверджено під час зустрічі експертної групи з ними.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду

аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Тенденції розвитку спеціальності та ринку праці враховуються шляхом періодичного перегляду програми, порядок якого визначений у «Положенні про розроблення, затвердження, моніторинг та удосконалення освітніх програм у Національному університеті фізичного виховання і спорту України» https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/pro_polozhennya_opp_28.12.2017.pdf. Аналіз тенденцій розвитку ринку праці свідчить про наявність попиту на фахівців, які володіють не тільки фундаментальними знаннями з біології людини, а й прикладними знаннями у сфері спорту. Випускники програми користуються попитом як наукові та науково-педагогічні кадри медико-біологічного напрямку для наукових установ, ЗВО, закладів сфери спорту. У програмі «Фізіологія людини і тварин» врахований галузевий контекст. Здобувачі вищої освіти опановують компетентності, які обумовлені основними напрямками їхньої подальшої професійної діяльності, серед яких освітня діяльність у ЗВО, дослідження медико-біологічних аспектів фізичної культури та спорту, науково-методичне забезпечення підготовки спортсменів. Під час розроблення та реалізації даної програми регіональний контекст враховувався, оскільки ЗВО має статус Національного університету і підготовка фахівців відбувається для всієї України. Досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм при розробці програми «Фізіологія людини і тварин» врахований досить широко. Проаналізовані програми підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 091 «Біологія» Української медичної стоматологічної академії, Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця, Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, Київського національного університету ім. Т. Шевченка, декількох аналогічних іноземних програм <https://drive.google.com/open?id=1O3S1MSJXqOoLWgafjlcP7Oniu1cVaT-h>.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

На час проведення акредитаційної експертизи Стандарт вищої освіти за спеціальністю 091 «Біологія» відсутній. Визначені в освітньо-науковій програмі «Фізіологія людини і тварин» результати навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для дев'ятого кваліфікаційного рівня, згідно до постанови КМУ від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ № 509 від 12.06.2019.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Освітньо-наукова програма «Фізіологія людини і тварин» має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії ЗВО, що визначені «Стратегічним планом розвитку Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2018-2026 роки». Цілі даної ОНП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін, тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого контексту, та досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. Для успішного формування програми аналізуються програми підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 091 «Біологія» провідних ЗВО та наукових установ України, а також аналогічні програми іноземних установ. За умов відсутності Стандарту вищої освіти за спеціальністю 091 «Біологія», визначені в ОНП «Фізіологія людини і тварин» результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для дев'ятого кваліфікаційного рівня.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Недоліки щодо вимог критерію 1 не є суттєвими і можуть бути усунені за короткий термін. Рекомендацією щодо удосконалення є більш глибоке урахування регіонального контексту програми.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Проектування освітньо-наукової програми проведено на високому рівні і характеризується наявністю сильних сторін. Програма має чіткі цілі. Слабкі сторони програми майже відсутні і не є суттєвими. Входячи з цього, ОНП «Фізіологія людини і тварин» за спеціальністю 091 «Біологія» відповідає Критерію 1 за рівнем В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

У відомостях про самооцінювання ОНП «Фізіологія людини і тварин» зазначено, що обсяг програми складає 59 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для програм третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Обсяг обов'язкових освітніх компонентів програми складає 39 кредитів ЄКТС (66,1%), а обсяг освітніх компонентів програми, який відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, складає 20 кредитів ЄКТС (33,9%), що відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для програм третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. На освітній компонент «Науково-педагогічна практика» відведено 3 кредити ЄКТС, що складає 5,1% загального обсягу кредитів ЄКТС програми https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/onp_fiziologiya_lyudyny_i_tvaryn_2018.pdf. На час проведення акредитаційної експертизи Стандарт вищої освіти за спеціальністю 091 «Біологія» відсутній.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Освітньо-наукова програма «Фізіологія людини і тварин» має чітку структуру. Освітні компоненти, включені до ОНП, складають логічну взаємопов'язану систему. Обов'язкові освітні компоненти логічно розподілені на цикли: цикл загальнонаукових дисциплін, цикл мовних дисциплін, цикл універсальних навичок дослідника та цикл дисциплін спеціальності. Вибіркові дисципліни містять 18 освітніх компонентів, з яких здобувач вищої освіти обирає 5. Здобувач I року навчання обирає 2 компоненти (8 кредитів ЄКТС), здобувач II року навчання – 3 компоненти (12 кредитів ЄКТС). Крім того, здобувач має право обирати одну навчальну дисципліну з будь-якої освітньої програми, що реалізується в університеті, та яка є дотичною до тематики дисертаційного дослідження здобувача. Аналіз таблиці з «Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання», наведеної у відомостях про самооцінювання ОНП «Фізіологія людини і тварин», а також аналіз «Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми» та «Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-наукової програми», наведених в освітньо-науковій програмі, дозволяє заключити, що освітні компоненти програми у сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Як зазначено в освітньо-науковій програмі «Фізіологія людини і тварин», теоретичний зміст предметної області цієї програми включає: фундаментальні та прикладні науково-дослідні роботи з фізіології людини і тварин, аналіз, проектування, інноваційні підходи до вирішення комплексних проблем у галузі біології; функції та процеси життєдіяльності організму людини і тварин, методи дослідження біологічних систем на молекулярному, клітинному, тканинному, органному, системному та організмовому рівнях, наукові засади сучасного біологічного дослідження, управління фізіологічними процесами в організмі, управління проектами в біології, специфіка функціонування живого організму в змінних умовах навколишнього середовища під впливом рухової активності. До освітніх компонентів програми циклу універсальних навичок дослідника включено дисципліни: «Сучасні інформаційні і комунікаційні технології в освіті та науковій діяльності», «Методи багатовимірної статистики в аналізі результатів наукових досліджень», «Науково-педагогічна практика», «Управління дослідницькими проектами». До освітніх компонентів програми циклу дисциплін спеціальності включено дисципліни: «Концепції функціональних систем у нормальній фізіології», «Сучасні тренди у біології», «Молекулярна фізіологія», «Методологія сучасних наукових досліджень в біології». Аналіз змісту цих дисциплін, проведений шляхом вивчення робочих програм <https://uni-sport.edu.ua/content/robochi-programy> свідчить про те, що зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності 091 «Біологія».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

У відомостях про самооцінювання освітньо-наукової програми надана інформація стосовно того, що структура програми «Фізіологія людини і тварин» передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів через індивідуальний вибір навчальних дисциплін. Індивідуальні освітні траєкторії вищої освіти в НУФВСУ формуються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті фізичного виховання і спорту України» https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/polozennya_opp_oreperetvoreno_o.pdf та згідно до «Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркових дисциплін у Національному університеті фізичного виховання і спорту України» https://unisport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/poloz_vubirkovi_duscuplinu_o-peretvoreno.pdf. Обсяг освітніх компонентів програми, який відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, складає 20 кредитів ЄКТС (33,9%), що відповідає вимогам діючого законодавства. Іншим компонентом, який забезпечує практику формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів вищої освіти, є можливість неформальної освіти, які формалізовані у «Тимчасовому порядку визнання у Національному університеті фізичного виховання і спорту України результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих у неформальній освіті» https://unisport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/poryadok_vyznannya_neformalna_osvita.pdf. Можливість формування індивідуальних освітніх траєкторій була підтверджена на зустрічі зі здобувачами вищої освіти і на зустрічі з академічним персоналом. Таким чином, структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема, через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Згідно до інформації, наданої у розділі «Придатність до працевлаштування» ОНП «Фізіологія людини і тварин», випускники можуть бути працевлаштовані на посадах (за чинним Класифікатором професій України ДК 003:2010): 2351.1 Наукові співробітники; 2310.1 Професори та доценти; 2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів; 2419.3 Професіонали державної служби та місцевого самоврядування. Освітні компоненти програми забезпечують формування фахових компетентностей спеціальності, які є необхідними для подальшої професійної діяльності, зокрема методологічних та викладацьких компетентностей. Серед обов'язкових освітніх компонентів передбачена «Науково-педагогічна практика», проходження якої описано у «Положенні про науково-педагогічну практику аспірантів Національного університету фізичного виховання і спорту України» https://unisport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/polozhennya_praktyka_nufvsu_04.03.pdf. Також програмою передбачений вибірковий освітній компонент «Науково-педагогічна діяльність у закладах вищої освіти». Опанування вказаних освітніх компонентів передбачено навчальним планом (https://unisport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/nr_fiziologiya_lyudyny_tvaryn_2018_denna.pdf), на запит експертної групи гарантом програми було надано копію навчального плану 2016 року, яка додається, а також індивідуальними навчальними планами здобувачів вищої освіти. Експертна група прийшла до висновку, що освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Разом з тим, слід відмітити, що недоліком реалізації програми є недостатній акцент на педагогічну складову при проведенні науково-педагогічної практики. Цей недолік не є суттєвим і може бути усуненим у короткий термін.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз змісту освітньо-наукової програми «Фізіологія людини і тварин» та робочих програм дисциплін показав наявність можливостей набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок. Найбільш орієнтованими у цьому напрямку є такі освітні компоненти як: «Філософія і методологія науки», «Професійна етика», «Ділова іноземна мова», «Науковий дискурс у сучасних іноземних мовах» та деякі інші. Як показали результати зустрічей зі здобувачами вищої освіти та з академічним персоналом, в освітньому процесі для надбання soft skills широко використовуються тренінги, творчі завдання, дискусії, тощо. Слід відмітити, що у меті ОНП зазначено забезпечення підготовки висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців, інтегрованих до світового науково-інформаційного простору, здатних до продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем біології. Таким чином, у ЗВО наявні практики набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній, тому у програмі неможливо урахувати вимоги відповідного професійного стандарту. У практиці формування та реалізації освітньо-наукової програми «Фізіологія людини і тварин» у ЗВО враховуються вимоги до кваліфікаційних та спеціальних знань працівників, їх завдань, обов'язків та спеціалізацій чинного «Довідника кваліфікаційних характеристик професій» згідно з чинним Класифікатором професій України ДК 003:2010.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Згідно до навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за освітньо-науковою програмою «Фізіологія людини і тварин» (форма навчання денна) https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/np_fiziologiya_lyudyny_tvaryn_2018_denna.pdf загальний обсяг навчального навантаження складає 1770 годин, у тому числі аудиторних годин 560, годин самостійної роботи 1210. Тобто загальний обсяг навчального навантаження у кредитах ЄКТС дорівнює 59, як і вказано у програмі. Частка аудиторних годин складає 18,7 кредитів ЄКТС, а частка годин самостійної роботи складає 40,3 кредитів ЄКТС. У загальному обсязі навчального часу конкретної дисципліни навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача вищої освіти, складає від 1/3 до 2/3. Навчальний час, відведений на обов'язкові освітні компоненти, складає 1170 годин, а навчальний час, відведений на вибіркові освітні компоненти, складає 600 годин, тобто співвідношення навчального часу, відведеного на вибіркові і на обов'язкові освітні компоненти, відповідає вимогам діючого законодавства. Таким чином, обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів реалістично відображає фактичне навантаження здобувачів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Як зазначено у відомостях про самооцінювання ОНП, підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється. Разом з тим, у ЗВО присутні практики для посилення зв'язку між освітою та виробництвом і підвищення якості підготовки із урахуванням вимог роботодавців. Наявність таких практик підтверджено під час зустрічей зі стейкхолдерами програми.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильними сторонами та позитивними практиками програми є те, що загальний обсяг програми у кредитах ЄКТС, а також співвідношення обсягу обов'язкових освітніх компонентів та обсягу вибірових освітніх компонентів програми, який відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для програм третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. У ЗВО реалізується практика створення індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів вищої освіти, практика набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills). Сильними сторонами є те, що ОНП «Фізіологія людини і тварин» має чітку структуру, освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему, зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності 091 «Біологія». Серед обов'язкових освітніх компонентів передбачена «Науково-педагогічна практика». У загальному обсязі навчального часу конкретної дисципліни навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача вищої освіти, є оптимальним.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкою стороною реалізації програми є недостатній акцент на педагогічну складову при проведенні науково-педагогічної практики. Для подальшого розвитку програми рекомендовано удосконалити педагогічну складову науково-педагогічної практики. Цей недолік не є суттєвим і може бути усуненим у короткий термін.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура освітньо-наукової програми є оптимальною, її зміст відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності. Слабкі сторони програми щодо Критерію 2 не є суттєвими. Виходячи з цього, ОНП «Фізіологія людини і тварин» за спеціальністю 091 «Біологія» відповідає Критерію 2 за рівнем В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Експертна група проаналізувала «Правила прийому до Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2020 рік» і дійшла висновку, що вони є чіткими, конкретними, не містять дискримінаційних положень. Правила прийому оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/pravylya_pryyomu_zi_zminamy-2020.pdf2

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступ на навчання за ОНП «Фізіологія людини і тварин» регламентується «Правилами прийому до аспірантури та докторантури Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2020 рік», що є додатком 2 до «Правил прийому до Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2020 рік» https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/dodatok_2._pravylya_pryyomu_do_aspirantury_ta_doktorantury_nufvsu_1.pdf. Правилами передбачено два вступних іспити: зі спеціальності та іноземної мови, а також презентація дослідницької пропозиції. Вступники, які вступають до аспірантури на спеціальність 091 «Біологія» з іншої галузі (спеціальності), повинні також скласти додаткове вступне випробування з біології, яке оцінюється за двобальною шкалою: зараховано/не зараховано. Позитивний результат цього випробування дозволяє абітурієнту скласти наступні іспити. Програми вступних іспитів, додаткового вступного випробування з біології, вимоги до презентації дослідницької пропозиції розміщені на сайті ЗВО і враховують особливості освітньої програми <https://uni-sport.edu.ua/content/aspirantura>. На основі інтерв'ювання завідувача відділу докторантури та аспірантури Денисової Л.В. та гаранта програми Дроздовської С.Б. встановлено, що додаткове вступне випробування для здобуття ОНП запроваджено тільки у 2020 році, яке складав один абітурієнт. У попередні роки 2016-2019 вступники з інших спеціальностей (017, 227) були зараховані до аспірантури тільки на основі двох вступних іспитів та презентації дослідницької пропозиції. Експертна група рекомендує поширити практику складання додаткового вступного випробування з біології для усіх абітурієнтів, які вступають до аспірантури за ОНП «Фізіологія людини і тварин» з іншої галузі (або спеціальності).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Порядок визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема, під час академічної мобільності, регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу» (розділ 7.2.3, розділ 11) https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/polozennya_opp_o-peretvoreno_o.pdf. У Положенні чітко і зрозуміло визначені правила визнання результатів навчання, які здійснюються на основі договорів про співпрацю ЗВО з вітчизняними та іноземними закладами освіти. Рішення щодо зарахування кредитів здобувачам третього рівня вищої освіти приймає завідувач відділу докторантури та аспірантури на підставі рекомендації предметної комісії відповідної кафедри. Результати навчання можуть бути визнані в межах обсягу кредитів (годин) навчальної дисципліни, вивчення якої передбачено навчальним планом. За результатами зустрічі із завідувачем відділу докторантури та аспірантури виявлено, що здобувачі третього рівня вищої освіти НУФВС мають доступ до програм академічної мобільності. Однак здобувачі ОНП «Фізіологія людини і тварин» поки що не були залучені до участі в програмах академічної мобільності, тому практики визнання результатів навчання, здобутих в інших закладах освіти, а також під час академічної мобільності, не встановлено. Під час зустрічі зі здобувачами ОНП підтверджено, що вони поінформовані про можливість здобуття певних результатів навчання за програмами академічної мобільності, проте участі у таких програмах не брали і практики визнання результатів навчання, здобутих у закладах-партнерах, не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У НУФВС розроблено «Тимчасовий порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих у неформальній освіті» https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/poryadok_vyznannya_neformalna_osvita.pdf. Цей порядок передбачає визнання результатів навчання в межах кредитів, передбачених освітньою програмою спеціальності та відповідною робочою програмою навчальної дисципліни. Рішення щодо можливості визнання результатів навчання, отриманих

здобувачем вищої освіти, приймає завідувач відділу докторантури та аспірантури на підставі рекомендації комісії, створеної його розпорядженням. Головою комісії призначається гарант освітньої програми, який відповідає за її реалізацію. Як стало відомо із зустрічі з академічним персоналом, для конкретизації положень Тимчасового порядку науково-методичною комісією спеціальності для ОНП «Фізіологія людини і тварин» було розроблено та затверджено перелік дисциплін, бали за 1 кредит яких можуть бути перезараховані при закінченні онлайн-курсів та підтвержені сертифікатом. Однак здобувачами ОНП «Фізіологія людини і тварин» така практика не застосовувалась.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Експертна група констатує, що Правила прийому на ОП є чіткими, зрозумілими і доступними. Положення, яке регламентує порядок визнання результатів навчання в інших закладах освіти, зокрема, під час академічної мобільності, є зрозумілим і доступним. Однак практик їх застосування на ОП не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Експертна група рекомендує поширити практику застосування додаткового вступного випробування з біології для всіх вступників на ОП «Фізіологія людини і тварин», які вступають з інших спеціальностей. Вважаємо за необхідне сприяти участі здобувачів у програмах академічної мобільності та здобутті результатів навчання у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Доступ до правил прийому та процедури, які визначають визнання результатів навчання, здобутих в інших закладах освіти, зокрема, під час академічної мобільності, в основному відповідають Критерію 3 за рівнем В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання, що використовуються для провадження ОНП, сприяють досягненню заявлених у ОНП цілей та програмних результатів навчання та визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу у НУФВСУ» https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/polozennya_opp_oregetvoreno_o.pdf. Згідно зі звітом про самооцінювання, наданими документами (зокрема, робочими програмами та анотаціями дисциплін) та проведеними інтерв'ю, для досягнення програмних результатів навчання використовують наступні форми та методи навчання: лекції, лабораторні, практичні, семінарські, індивідуальні заняття та консультації Традиційні та інноваційні методи (зокрема, використання дистанційних платформ Zoom та Moodle) навчання і викладання застосовуються в комплексі практично для всіх освітніх компонентів. Здобувачі мають свободу вибору наукового керівника, відповідно до своїх наукових інтересів, мають академічну свободу при виборі тем дисертаційних робіт. Вибір здобувачами освітніх компонентів носить реальний характер, що було підтверджено як відповідними заявами (скан-копії), наявністю «Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти вибіркового дисциплін у Національному університеті фізичного виховання і спорту України» https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/polozhennya_vybirkovyi_dyscypliny.pdf, так і інформацією від здобувачів. Під час інтерв'ю здобувачі освіти підтвердили, що, при обговоренні змісту та цілей ОНП, робочих програм навчальних дисциплін та інших питань, пов'язаних з освітнім процесом чи науковою діяльністю, вони вільні у висловленні та відстоюванні власної думки та інтересів.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

За результатами зустрічі зі здобувачами вищої освіти третього рівня було встановлено, що їм своєчасно та в достатньо доступній формі надається інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Таке інформування забезпечується в усній формі, на початку вивчення дисциплін, у формі робочих програм <https://uni-sport.edu.ua/content/robochi-programy> та анотацій дисциплін https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/anotaciyi_dyscyplin_onp_fiziologiya_lyudyny_i_tvaryn.pdf, які розміщені у вкладці Аспірантура на сайті ЗВО, а також знаходяться у друкованому вигляді у відділі Докторантури та аспірантури. У вільному доступі знаходяться «Порядок проведення атестації докторантів і аспірантів» https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/poryadok_provedenyua_attestacyu_o.pdf та «Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти вибіркового дисциплін у Національному університеті фізичного виховання і спорту України» https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/polozhennya_vybirkovy_dyscypliny.pdf. Наявний інформаційно-методичний супровід освітніх компонентів та постійна освітньо-консультаційна підтримка з боку НПП, наукових керівників, гаранта та завідувача відділу Докторантури та аспірантури.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

В ОНП значна увага приділяється дослідницькій складовій. До переліку обов'язкових компонент включено ряд дисциплін, які, як зазначили самі здобувачі, є дуже актуальними та корисними для майбутніх докторів філософії у контексті проведення наукових досліджень: «Методологія сучасних наукових досліджень в біології», «Управління дослідницькими проектами», «Методи багатовимірної статистики в аналізі результатів наукових досліджень», «Сучасні інформаційні і комунікаційні технології в освіті та науковій діяльності». У здобувачів та викладачів існує можливість використовувати не тільки матеріально-технічну базу НУФВСУ та НДІ НУФВСУ для проведення наукових досліджень, а й ресурси установ, з якими у ЗВО укладені відповідні договори. Так, наприклад, під час зустрічі зі здобувачами, було відмічено, що вони мають змогу виконувати дослідження в Інституті фізіології ім. О. О. Богомольця. Експертній групі були надані для ознайомлення акти впровадження результатів наукових досліджень здобувачів у навчальний процес кафедри медико-біологічних дисциплін НУФВСУ <https://drive.google.com/open?id=1bM2UMT8q1ZjMZwJzh-5rffHQRld5hWEg> Усі аспіранти залучені до реалізації наукової теми кафедри та держбюджетних тем. За результатами інтерв'ю зі здобувачами освіти та адміністративним персоналом було встановлено, що вони активно залучаються до спільної науково-дослідницької діяльності, що в подальшому відображається у спільних вагомих публікаціях. Щорічно аспіранти кафедри беруть участь у роботі університетських та міжнародних наукових конференцій. Викладачі проводять наукові дослідження та мають наукові публікації (табл. «Інформація про викладачів») в контексті змісту навчальних дисциплін за ОНП та відповідно до тематик дисертаційних досліджень аспірантів (табл. «Дотичність наукових публікацій керівників темам аспірантів»). Таким чином, НУФВСУ повністю забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітнього процесу за даною ОНП.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Науково-педагогічні працівники щорічно оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у біології, про що було зазначено на зустрічі з академічним персоналом ЗВО. Оновлення змісту освітніх компонентів ОНП відбувається відповідно до «Положення про розроблення, затвердження, моніторинг та удосконалення освітніх програм у НУФВСУ» https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/pro_polozhennya_opp_28.12.2017.pdf та «Положення про структуру та зміст, порядок розроблення та затвердження робочої програми навчальної дисципліни» https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/polozhennya_pro_gp.pdf. Робочі програми виносяться на розгляд НМКС та затверджуються Науково-методичною радою НУФВСУ. До складу НМКС входять не лише НПП, а й здобувачі, серед яких 2 – аспіранти, що також має значний вплив на врахування думки здобувачів при оновленні змісту робочих програм та ОНП в цілому. У ході відповідних зустрічей, здобувачі та викладачі зазначили, що, при перегляді робочих програм, деякі дисципліни були доповнені новими темами, відповідно до наукових тематик дисертаційних досліджень здобувачів. При оновленні змісту робочих програм та ОНП в цілому, викладачі успішно використовують знання та навички, отримані під час проходження різних видів підвищення кваліфікації, міжнародних стажувань, участі у семінарах, проектах, тренінгах, вебінарах тощо. У 2020 році викладачі проходили курси підвищення кваліфікації на тему «Використання платформи Moodle для педагогічного процесу». На зустрічі з академічним персоналом було зазначено, що ЗВО вже починає впроваджувати використання даного інструменту, наповнюючи структуру навчальних дисциплін матеріалами в Moodle (наприклад, на платформі уже розміщена дисципліна «Молекулярні механізми функціонування ендокринної та імунної системи»).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЗВО проводить активну роботу у напрямку інтернаціоналізації своєї діяльності. Експертній групі було надано для ознайомлення пакет документів, який містив більше 10 міжнародних договорів та меморандумів про співпрацю, наприклад: рамкова угода «Silk Road Physical Education Alliance» (Сіань, Китай); договір з Білоруським державним університетом фізичної культури (Мінськ, Білорусь); Вищим навчальним закладом публічної та індивідуальної безпеки «Areigon» (Краків, Польща); Гданським університетом фізичного виховання і спорту імені Анджея Снядецького (Гданськ, Польща); Глобальним спортивним альянсом (Токіо, Японія); Шрі Гуру Гобінд Сінгх Трьохсотрічним університетом (Гургаон, Індія), Латвійською академією спортивної педагогіки (Рига, Латвія), Університетом суспільноприродничих наук ім. Вінцента Поля (Люблін, Польща), Загребським Університетом (Загреб, Хорватія) та інші. Під час інтерв'ювання стейкхолдерів, було з'ясовано, що здобувачі Роман Бондар та Анна Поліщук їздили на конференцію в Тбілісі. Здобувач Олександр Гончаренко їздив до США з метою ознайомлення з діяльністю NBA. НПП залучені до міжнародних поїздок та стажувань, що свідчить про рух у напрямку інтернаціоналізації та перейняття досвіду у іноземних колег. Зокрема, Дроздовська С.Б. (гарант ОНП) проходила стажування (06.11.2017-11.11.2017р.) у Західно-Фінляндському коледжі м. Хуттінен (Фінляндія). Світлана Богданівна є учасником міжнародного наукового консорціуму «The Athlome Project Consortium» www.athlomeconsortium.org та міжнародного наукового проєкту «Elite project». Пастухова В.А. має сертифікат № 2017/11/021 про проходження закордонного стажування «Інноваційний навчальний заклад 21 століття – європейський досвід в рамках LLP моделі Європейської комісії». Багато НПП є членами Київського відділення Українського фізіологічного товариства, яке є колективним членом Федерації Європейських фізіологічних товариств (FEPS) і Міжнародної спілки фізіологічних наук (IUPS). Здобувачі ОНП «Фізіологія людини і тварин» беруть активну участь у ряді міжнародних конференцій, наприклад: Міжнародна науково-практична конференція «Сталий розвиток і спадщина у спорті: проблеми та перспективи» НУФВСУ; Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми сучасної спортивної медицини» НУФВСУ; Міжнародна студентська наукова інтернет-конференція «Спорт та сучасне суспільство» НУФВСУ; Міжнародна наукова конференція молодих вчених «Молодь і олімпійський рух» НУФВСУ; Міжнародний науковий конгрес «Олімпійський спорт і спорт для всіх»; Annual meeting of European congress of Sport science тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

ЗВО дотримується студентоцентрованого підходу під час реалізації даної ОНП. У НУФВСУ підтримується академічна свобода, культура поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень та використання їх результатів. На сайті ЗВО викладена повна інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів у формі робочих програм навчальних дисциплін. ЗВО повністю забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітнього процесу за даною ОНП. Працівники щорічно оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у біології, при цьому враховуючи і думку здобувачів, які навчаються за даною ОНП. ЗВО проводить активну роботу у напрямку інтернаціоналізації та має потужних закордонних партнерів, з якими заключені відповідні договори про співпрацю, а здобувачі та НПП активно працюють у міжнародних проєктах та беруть участь у міжнародних наукових заходах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

-

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Враховуючи відсутність слабких сторін та активну роботу у напрямку забезпечення студентоцентрованого підходу, постійного моніторингу та оновлення освітніх складових та інтернаціоналізації діяльності ЗВО, експертна група вважає, що за даним критерієм недоліки відсутні, що відповідає оцінці А.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для

окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

На сайті ЗВО представлено ряд документів, які регламентують форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти: «Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті фізичного виховання і спорту України» https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/polozennya_opp_o-peretvoreno_o.pdf (пункт 7. Організація контролю та оцінка якості навчання), «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному університеті фізичного виховання і спорту України» https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/polozhennya_pro-pidgotovku-doktoriv-filosofiyi-2018.pdf (пункт 4. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі). Форми та методи навчання, форми та методи контролю здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими та відображені у робочих програмах <https://uni-sport.edu.ua/content/robochi-programy> та анотаціях https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/anotaciyi_dyscyplin_onp_fiziologiya_lyudyny_i_tvaryn.pdf обов'язкових та вибіркового дисциплін, які розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО. Критерії оцінювання дозволяють встановити досягнення результатів навчання. Згідно з опитуванням 2018 та 2019 років https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/rezultaty_anketuvannya_zdobuvachiv_onp_fiziologiya_lyudyny_i_tvaryn.pdf 100% студентів освітньої програми «Фізіологія людини та тварини» відповіли, що наявна система оцінювання в Університеті є зрозумілою, прозорою та справедливою. За анонімним анкетуванням жодного випадку неправомірних дій з боку викладачів зафіксовано не було. Ця інформація також була підтверджена у ході інтерв'ювання здобувачів під час дистанційної експертизи. Також зустріч зі здобувачами показала, що НПП надають інформацію про контрольні заходи за освітніми компонентами на початку вивчення дисципліни.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за даною спеціальністю відсутній. У ході зустрічей було встановлено, що атестація здобувачів відбувається 2 рази на рік, що відображено в індивідуальних планах наукової роботи аспірантів, скан-копії яких були надані експертній групі під час ознайомлення з ОНП. Підсумкова атестація, що свідчить про повне виконання ОНП підготовки докторів філософії за спеціальністю 091 «Біологія» здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. На сайті ЗВО представлені відповідні документи та форми щодо атестації здобувачів: «Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті фізичного виховання і спорту України» https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/polozennya_opp_o-peretvoreno_o.pdf «Порядок проведення атестації аспірантів та докторантів» https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/poryadok_provedenyua_attestacyu_o.pdf атестаційний бланк https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/attestacyua_blank_nova_programa.pdf. Здобувачі зазначили, що під час карантину, мали змогу пройти планову атестацію (звітування) у дистанційному форматі (шляхом використання платформи Zoom). Також було відмічено, що здобувачі та НПП мають доступ до спільної папки на Google диску, яка створена з метою обміну матеріалами, у тому числі, пов'язаних з проведенням контрольних заходів та атестацій (бланки, шаблони, зразки тощо). Одним із прикладів успішного проходження підсумкової атестації є захист одного із здобувачів за даною ОНП – Сосновського В.В. у червні 2020 року.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими та доступними для усіх учасників освітнього процесу. Здобувачі ознайомлені з цими правилами, про що вони зазначили під час інтерв'ювання. Також вони відмітили, що беруть участь у щорічному опитуванні, у якому є ряд питань, присвячених контрольним заходам https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/anketa_dlya_aspirantiv-konvertirovan.pdf. Результати даного опитування оприлюднюються на сайті ЗВО https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/rezultaty_opytuvannya_aspiranty_227_2020.pdf. Окрім усного інформування, усі правила прописані у відповідних документах ЗВО: «Положенні про організацію освітнього процесу у НУФВСУ» https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/polozennya_opp_o-peretvoreno_o.pdf та робочих програмах навчальних дисциплін <https://uni-sport.edu.ua/content/robochi-programy>. Процедура повторного проходження контрольних заходів регламентована «Положенням про організацію освітнього процесу ЗВО» (пункт 7.Організація контролю та оцінка якості навчання, п.п.7.2.Підсумковий контроль). У випадку незадовільної оцінки комісії, здобувач може повторно пройти навчання за освітнім компонентом <https://uni-sport.edu.ua/content/povtorne-vyvchennya-navchalnyh-dyscyplin>. Випадків повторного проходження контрольних заходів на даній ОНП, на час написання СО, не було, але під час проведення останньої піврічної атестації, одного зі здобувачів не було атестовано та призначено повторну дату слухання, що свідчить про дієвість процедури повторного проходження контрольних заходів. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів врегульовані «Положенням про організацію освітнього процесу у НУФВСУ» та «Кодексом академічної доброчесності НУФВСУ» https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/rozklad/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_nufvsu.pdf, але за результатами

зустрічей зі здобувачами, НПП та адміністрацією ЗВО, було з'ясовано, що конфліктних випадків, за час реалізації ОНП, не було. Цю інформацію також підтверджують і результати анкетування https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/rezultaty_anketuvannya_zdobuvachiv_onp_fiziologiya_lyudyny_i_tvaryn.pdf (стор.36).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика ЗВО щодо дотримання академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми чітка і зрозуміла, що було встановлено у ході ознайомлення з відповідними документами та інтерв'ювання адміністративного персоналу (зокрема, представників Відділу забезпечення якості освіти та бібліотеки), академічного персоналу та здобувачів вищої освіти. У ЗВО прийнято «Кодекс академічної доброчесності» https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/rozklad/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_nufvsu.pdf, який розміщено на сайті ЗВО, та функціонує Комісія з питань академічної доброчесності НУФВСУ (експертній групі було надано рішення Вченої ради НУФВСУ від 28.09.2018 р., протокол № 1). НУФВСУ використовує відповідні технологічні рішення для контролю самостійності виконання НДР шляхом використання спеціалізованої програми Unichек (угода №1 до Договору про співпрацю №04-06/2018 від 04.06.18), яка була встановлена на комп'ютери бібліотеки у 2018 році. Працівники бібліотеки підтвердили цю інформацію. Експертній групі, як приклад, були надані акти про успішну перевірку дисертаційної роботи Сосновського В.В. та статті колективу НПП ЗВО на антиплагіат. Також здобувачі зазначили, що на факт дотримання академічної доброчесності перевіряються не тільки дисертаційні роботи здобувачів, а й наукові публікації, які подаються до друку у вітчизняні та міжнародні видання. Популяризація ЗВО академічної доброчесності відбувається як шляхом усного інформування, бесід, ознайомлення з відповідними документами, так і введенням в ОНП тих навчальних дисциплін, які передбачають ознайомлення здобувачів та формування відповідних компетентностей щодо дотримання основних засад академічної доброчесності, наприклад, «Методологія сучасних наукових досліджень в біології», «Професійна етика», «Патентно-ліцензійний пошук у біології», «Бібліометрика сучасної науки», «Методологія підготовки дисертаційної роботи». Наявність перелічених дисциплін здобувачі відмітили як позитивну та корисну рису ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання є чіткими та прозорими, оприлюднюються заздалегідь, є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, включають порядок оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження, послідовно дотримуються під час реалізації ОНП та знаходяться у вільному доступі на сайті ЗВО. У ЗВО є відповідні положення, які регламентують форми підсумкового контролю (екзамен, залік, захист практики) та проведення атестації (звітування) 2 рази на рік, відповідно до індивідуального плану наукової роботи аспіранта. Політика, механізми та процедури дотримання академічної доброчесності є чіткими, зрозумілими, оприлюдненими на сайті ЗВО та підкріплені застосуванням технологічних рішень (програма Unichек). Сильною стороною критерію 5 також є постійний моніторинг обізнаності здобувачів щодо процедури проведення контрольних заходів дисциплін ОНП, що свідчить про те, що ЗВО турбує думка здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

-

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Враховуючи наявність у ЗВО усіх відповідних нормативно-правових актів, що регламентують процедури проведення контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначення порядку оскарження результатів контрольних заходів та дотримання академічної доброчесності;

проведення постійного моніторингу обізнаності здобувачів у даному питанні; а також надання усних та документальних доказів у повному обсязі, експертна група дійшла висновку щодо повної відповідності критерію 5 з оцінкою А.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

До викладання на ОНП «Фізіологія людини і тварин» третього рівня вищої освіти залучені професори і доценти, академічна і професійна кваліфікація яких, в основному, відповідає освітнім компонентам, які вони викладають, що дозволяє досягти визначених цілей і результатів навчання. Усі викладачі, залучені до освітнього процесу, мають наукові ступені та вчені звання відповідно до займаних посад, значний досвід науково-педагогічної роботи, достатню кількість наукових публікацій, а також підручників та навчально-методичних посібників. Аналіз таблиці 2 зі звіту про самооцінювання та додатково наданих гарантом таблиць щодо відповідності показників професійної та наукової активності викладачів свідчить, що викладачі ведуть активну наукову діяльність, мають публікації у наукових фахових виданнях та виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus і Web of Science (Дроздовська С.Б., Лук'янцева Г.В., Пастухова В.А., Коробейников Г.). Викладачі ОНП є керівниками наукових держбюджетних тем (проф.Ільїн В.М., проф. Дроздовська С.Б.), членами редакційних колегій наукових журналів «Спортивна медицина», «Загальна патологія та патологічна фізіологія» (Ільїн В.М.). Гарант програми Дроздовська С.Б. є учасником міжнародного наукового консорціуму «The Athlome Project Consortium» та Міжнародного наукового проєкту «Elite project». Під час зустрічі зі здобувачами було підтверджено високий професіоналізм викладачів за ОНП. Про відповідність професійної кваліфікації викладачів кафедри свідчить можливість створення разової спеціалізованої ради, в якій відбувся захист дисертації здобувача цієї програми.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного відбору викладачів здійснюється у відповідності до «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Національного університету фізичного виховання і спорту та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/dokument_microsoft_word.pdf є відкритою і прозорою. При оголошенні конкурсу зазначаються конкретні вимоги до претендента на посаду, зокрема, викладання яких дисциплін заплановано, спеціальність, науковий ступінь, вчене звання, наукові інтереси та тематика наукових робіт. Оголошення про проведення конкурсу публікуються на офіційному веб-сайті Університету або у засобах масової інформації. Інформація щодо конкурсу на заміщення вакантних посад розміщена у рубриці «Науково-педагогічним працівникам» <https://uni-sport.edu.ua/content/vsi-novynu-vakansiyi>, де вказано конкретні вимоги до кандидата на зайняття вакантної посади науково-педагогічного працівника кожної кафедри. Обов'язковою вимогою до претендента є володіння державною мовою. Обговорення кандидатур претендентів здійснюється на засіданні кафедри і визначається таємним голосуванням. Після проведення засідання кафедри, крім документів, що подані на конкурс, працівники НУФВС подають звіт про роботу за попередній період та довідку, що підтверджує підвищення кваліфікації протягом останніх 5 років; а особи, які не працюють у НУФВС – інформацію про досвід науково-педагогічної роботи і, за необхідності, рецензію на відкрите заняття. Рекомендації кафедри розглядаються на засіданні Вченої ради факультету і рішення затверджується кількістю більше половини голосів присутніх членів Вченої ради. Інтерв'ювання науково-педагогічних працівників засвідчило відкритість і прозорість процедур конкурсного відбору. З усіма викладачами, які забезпечують реалізацію ОНП та пройшли конкурсний відбір, укладено трудові договори.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Експертна група зазначає, що кафедра медико-біологічних дисциплін, при реалізації освітнього процесу, тісно співпрацює з роботодавцями, а саме, з НДІ НУФВС, ДНДІФКС, НДІ фізіології імені О.О. Богомольця НАН України, з якими укладено угоди про співпрацю. На зустрічі з роботодавцями було встановлено їх участь у спільному засіданні науково-методичної комісії спеціальності (НМКС) 091 «Біологія», яка напрацьовує пропозиції щодо оновлення ОНП (Портніченко В.І., вчений секретар Інституту фізіології імені О.О.Богомольця; Когут І., директор НДІ НУФВС), а також участь у рецензуванні програми (Майданюк О.В., директор ДНДІФКС; Сагач В.Ф., завідувач відділом кровообігу Інституту фізіології НАН України). Наукові бази цих установ використовуються для проведення наукових досліджень аспірантів та проходження науково-педагогічної практики. Здобувачі вищої освіти позитивно відгукувалися про проходження практики у НДІ НУФВС, а також лабораторії загальної та молекулярної фізіології НДІ фізіології імені О.О.Богомольця (аспірант 3-го року навчання Поліщук А.). Роботодавці підтвердили, що більшість здобувачів ОНП працевлаштовані. Так, менеджер фітнес клубу Уманська М. вказала, що здобувач Гончаренко О. є тренером з фітнесу і при проведенні занять опирається на свої наукові результати. Директор приватної лабораторії «Діоген» Коляда О. відзначив, що один із здобувачів є співробітником лабораторії.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

За результатами зустрічі з роботодавцями було встановлено, що до проведення аудиторних занять з вибіркового освітніх компонентів залучені завідувач лабораторії ДНДІФКС, кандидат наук з фізичного виховання Кропта Р.В., який є одночасно доцентом кафедри медико-біологічних дисциплін, а також ученим секретарем ДНДІФКС, к. б. н. Вдовенко Н.В., яка прочитала кілька лекцій з курсу «Клітинна біоенергетика». Однак систематичної участі у проведенні аудиторних занять роботодавці та експерти галузі не здійснюють. Роботодавці в основному залучались до реалізації ОНП як консультанти з використання матеріальної бази для виконання наукових досліджень здобувачів вищої освіти.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У НУФВС використовуються різні форми професійного розвитку викладачів: підвищення кваліфікації, стажування за кордоном, участь у міжнародних конференціях, семінарах, конгресах, підготовка наукових проєктів та участь в їх реалізації. Більшість викладачів, які залучені до викладання на ОНП, пройшли курси підвищення кваліфікації на базі Центру підвищення кваліфікації та перепідготовки НУФВС або на базі інших вітчизняних закладів освіти (доцент Козьма В.В. у Національному педагогічному університеті імені М.П.Драгоманова). Гарант програми Дроздовська С.Б. пройшла стажування у Західно-Фінляндському коледжі м.Хуттінен (Фінляндія, 06-11.112017 р.), а завідувач кафедри медико-біологічних дисциплін Пастухова В. на тему «Інноваційний заклад освіти ХХІ століття» (м. Лодзь, Польща). Професійному розвитку викладачів, як стало зрозуміло із зустрічі з академічним персоналом, сприяє також участь у Міжнародних конференціях, конгресах (Дроздовська С., Шинкарук О., Коробейніков Г., Коробейнікова Л.), Міжнародних консорціумах та проєктах (Дроздовська С.). Однак експертна група відзначає необхідність більш активної участі викладачів у програмах академічної мобільності, Еразмус+, міжнародних проєктах і конференціях.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В Університеті створено систему заохочення та стимулювання розвитку викладацької майстерності шляхом матеріальної та нематеріальної мотивації професорсько-викладацького складу. Під час зустрічі з академічним персоналом було встановлено, що викладачі, залучені до викладання на ОНП, відзначені подяками, грамотами, почесними званнями. Так, професор Філіпов М.М. удостоєний почесного звання Заслужений діяч науки і техніки, а професори Зльїн В.М. та Філіпов М.М. одержали звання «Почесний співробітник НУФВС». На зустрічі з адміністрацією Університету було з'ясовано, що у ЗВО відбувається щорічне премювання працівників за підсумками календарного року, а також матеріальне стимулювання за результатами наукової діяльності та публікацій у виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. Для відзначення молодих вчених за їх наукові здобутки започатковано конкурс на здобуття ректорської премії «Молодий науковець року». Для стимулювання науково-педагогічних працівників в Університеті розроблено «Положення про щорічне оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників та кафедр НУФВС», яке введено в дію наказом ректора від 4 березня 2020 року і передбачає проведення рейтингування за результатами навчального року https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/корууа_полоzhennya_pro_reyting-iredagovanuyu_o.pdf. Як повідомив начальник Відділу забезпечення якості вищої освіти ЗВО Рудешко О.І., перше оцінювання буде проведено у вересні 2020 року.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, залучених до реалізації освітньо - наукової програми, забезпечує досягнення її цілей та програмних результатів навчання. Конкурсний добір викладачів є відкритим і прозорим. Залучення роботодавців до освітньої діяльності полягає в їх участі у перегляді ОНП, організації практичної підготовки та реалізації наукової складової підготовки здобувачів аспірантури.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Розширення міжнародної академічної мобільності викладачів, стажування за кордоном, залучення до участі в міжнародних проєктах, грантах, конференціях. Реальне застосування Положення про щорічне оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників з метою об'єктивнішого оцінювання кожного викладача.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Встановлені факти і докази свідчать про загальну відповідність Критерію 6 встановленим вимогам за рівнем В. Наявні недоліки не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріально-технічне забезпечення є достатнім для реалізації ОНП, про що свідчать результати огляду експертною групою матеріально-технічної бази ЗВО у вигляді презентації, відео та підсумки зустрічей зі стейкхолдерами. У звіті ректора за 2019 рік відображена інформація про фінансування ОНП «Фізіологія людини і тварин» https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/zvit_rektora_2019.pdf У ЗВО функціонує бібліотека <https://uni-sport.edu.ua/content/biblioteka-3>, обладнані сучасні комп'ютерні класи, сформовано електронний репозитарій <https://uni-sport.edu.ua/node/2509>. Кількість навчальної літератури в бібліотеці НУФВС є достатньою для успішної реалізації ОНП. Здобувачам надано доступ до електронних наукових баз даних (Scopus, Web of Science) (Договір із Державною науково-технічною бібліотекою України №410 від 28.11.2018р). 20 років успішно функціонує видавництво «Олімпійська література». Під час демонстрації матеріально-технічної бази у вигляді презентації, було показано усі ресурси, які застосовуються в освітньому процесі, науковій роботі та педагогічній практиці здобувачів, у тому числі, не тільки ресурси кафедри, факультету та ЗВО, а й інших підрозділів, установ-партнерів (наприклад, лабораторії відділу загальної та молекулярної патофізіології Інституту фізіології ім. О. О. Богомольця). До складу НУФВСУ входять: Центр спортивної травматології та відновлювальної медицини <https://www.sportmed.com.ua/>, Науково-дослідний інститут <https://ndi-sport.com.ua/> (оснащений близько 40 одиницями сучасного наукового обладнання, що розташоване в 7 лабораторіях), Центр олімпійських досліджень і олімпійської освіти <https://uni-sport.edu.ua/content/centr-olimpiyskyh-doslidzhen-ta-osvity>, спорткомплекс «Олімпійський стиль» <https://olympicstyle.com.ua/ru/foto-2/>, комплекс спортивних баз. У всіх учасників освітнього процесу є доступ до спортивних залів, лекційних аудиторій, актової зали. Тобто обсяг та якість ресурсів повністю відповідають змісту та цілям ОП, що дає можливість здобувачам третього рівня вищої освіти проводити сучасні наукові дослідження за обраною тематикою.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Результати зустрічей з усіма учасниками освітнього процесу показали, що Національний університет фізичного виховання і спорту України забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОНП. НПП та здобувачі можуть безкоштовно користуватися бібліотекою, репозитарієм <https://uni-sport.edu.ua/node/2509>, комп'ютерами, Wi-Fi (є кілька точок доступу на поверхах та, безпосередньо, на кафедрах) та усіма матеріально-технічними ресурсами ЗВО, а також інших науково-дослідних установ, з якими у НУФВСУ укладені відповідні договори (скан-копії яких було надано експертній групі для ознайомлення). У ході зустрічі з представником бібліотеки, було встановлено, що забезпечення навчально-методичною літературою достатнє для успішної реалізації ОНП.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

У процесі дистанційної експертизи ОНП, огляду матеріально-технічної бази (у вигляді відео та презентації), проведення низки зустрічей та ознайомлення з підтверджуючими документами, можна зробити висновок, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за даною ОНП. Експертній групі була надана Інструкція з охорони праці №1-17 «Вступний інструктаж для працівників та здобувачів вищої освіти Національного університету фізичного виховання і спорту України». Під час інтерв'ювання було зазначено, що на першому занятті здобувачі проходять інструктаж з техніки безпеки та заповнюють відповідний

журнал. Умови, необхідні для забезпечення безпеки життєдіяльності студентів та співробітників, створюються і контролюються Службою цивільного захисту НУФВСУ. Для ознайомлення були надані накази про: дотримання правил пожежної безпеки в НУФВСУ; про призначення відповідальних за пожежну безпеку об'єктів Університету; про призначення відповідальних осіб за безпечну експлуатацію та утримання території, будівель, споруд, приміщень та меблів у підрозділах Університету; про підвищення оперативної готовності університету та забезпечення реагування на надзвичайні ситуації; акт щодо відповідності стану приміщень санітарно-гігієнічним нормам (Акт № 564 СЕС, 2018); довідка щодо відповідності нормам пожежної безпеки (Довідка №20/245 видано Печерським районним управлінням ГУ ДСНСУ, 2018). Усі ці документи у повній мірі відображають питання забезпечення безпеки освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. ЗВО також турбується про здоров'я здобувачів. За необхідності, вони можуть безкоштовно отримати психологічну та інші види медичної допомоги у спеціалізованому спортивному диспансері. Експертній групі було надано відповідний договір між ЗВО та Державною установою «Український медичний центр спортивної медицини МОЗ України» від 8 січня 2020 року (діє до 31 грудня 2020 року).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО активно створює всебічну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти третього рівня. Особливо велику роль у цьому процесі відіграють: гарант, наукові керівники, співробітники відділу докторантури та аспірантури та адміністрація ЗВО. Освітня підтримка здобувачів забезпечується викладачами на академічних заняттях, у вигляді консультацій до самостійної роботи та рекомендованою навчально-методичною літературою. У ході зустрічей зі здобувачами та НПП було відмічено, що під час карантину така підтримка не була припинена, а здійснювалася за допомогою дистанційної платформи Zoom. Також НПП відмітили, що наразі йде наповнення Moodle матеріалами навчальних дисциплін, що в подальшому може збільшити ефективність дистанційної освітньої підтримки. Активна інформаційна підтримка забезпечується діяльністю сайту ЗВО <https://uni-sport.edu.ua/>, зокрема веденням розділу Аспірантура, де є вся необхідна інформація про ОП, робочі програми дисциплін, умови вступу тощо <https://uni-sport.edu.ua/content/aspirantura>. На сторінці кафедри медико-біологічних дисциплін <https://uni-sport.edu.ua/node/1029> можна знайти детальну інформацію про викладачів та наукову роботу кафедри. Інформаційна діяльність також забезпечується наявністю сторінок у соцмережах: у фейсбуці <https://www.facebook.com/groups/1716588391929039/>, інстаграмі https://www.instagram.com/kafedra_mbd/?igshid=19ql0218uaas9 та ютубі https://www.youtube.com/channel/UClJJProm66Og8NWZ2TTRuBQ?view_as=subscriber де висвітлюються наукові новини, гранти, можливості, статті, події, життя кафедри і т.д. У ході зустрічей було встановлено, що потужну консультативну та організаційну підтримку (очну та через засоби комунікацій) надають наукові керівники здобувачів (щодо публікацій, наукової діяльності), відділ аспірантури (щодо атестації, практики, захисту), відділ міжнародних зв'язків (щодо академічної мобільності), співробітники бібліотеки (щодо перевірки робіт на антиплагіат) та Рада Товариства молодих вчених (щодо грантів, можливостей) <https://uni-sport.edu.ua/content/tovarystvo-molodyh-vchenyh-nacionalnogo-universytetu-fizychnogo-vyhovannya-i-sportu-ukrayiny>. Соціальна підтримка здобувачів вищої освіти проявляється в організації їх комфортного проживання в гуртожитку (хоч ніхто із запрошених на зустріч здобувачів не живе у гуртожитку), було зазначено, що є окремий гуртожиток для аспірантів, квартирна система: (на 2 кімнати окрема кухня, санвузол, душ), забезпеченні безкоштовного медичного обслуговування, створення можливості відвідування спортивних залів і басейнів, участі у спортивних заходах. Профком надає можливість здобувачам значні пільги для придбання проїзних, квитків на різноманітні заходи, знижок на обіди тощо. Серед форм соціальної підтримки є можливість переведення здобувачів з навчання за кошти фізичних та юридичних осіб на навчання за кошти державного бюджету, а також надання іменних стипендій.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Хоча серед здобувачів, які навчаються за даною ОНП, немає осіб з особливими освітніми потребами, у ЗВО створені всі необхідні умови для реалізації їх права на освіту. У випадку виникнення обставин, пов'язаних з відсутністю можливості аспіранта відвідувати заняття на постійній основі з поважних причин, здобувачу може надаватися індивідуальний графік. У Правилах прийому https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/pravya_pryyomu_zi_zminamy-2020.pdf (п.8. Спеціальні умови участі у конкурсному відборі на здобуття вищої освіти) вказана можливість проходження вступних випробувань у формі співбесіди для осіб з особливими освітніми потребами. Експертній групі було надано робочий проект «Капітальний ремонт комплексу будівель та прилеглої території Національного університету фізичного виховання і спорту України зі створення доступного середовища для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення», відповідний технічний звіт та «Наказ про затвердження порядку супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у Національному університеті фізичного виховання і спорту України» <https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/pictures/nakaz.pdf>, що свідчить про активну роботу ЗВО у даному напрямку. Також, під час огляду матеріально-технічної бази у вигляді презентації, було продемонстровано фото корпусу з облаштованими пандусами. У ході зустрічей було з'ясовано, що на території ЗВО облаштовані місця для паркування автомобілів, у корпусах ширина ліфтів та коридорів достатня для пересування візків, а освітній процес здобувачів із вадами слуху забезпечується фахівцями сурдоперекладу та обладнанням для візуалізації.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика ЗВО щодо вирішення конфліктних ситуацій чітка і зрозуміла та відображена у відповідних нормативно-правових актах. У «Положенні про організацію освітнього процесу у Національному університеті фізичного виховання і спорту України» https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/polozennya_opp_oreretvoreno_o.pdf прописана процедура врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних з контрольними заходами. Процедура вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з корупцією, описана у «Антикорупційній програмі Національного університету фізкультури та спорту України», (схвалена Конференцією трудового колективу НУФВСУ 28 грудня 2018 року), файл якої було надано експертній групі для ознайомлення (копія додається). «Статут Національного університету фізкультури та спорту України» <https://uni-sport.edu.ua/content/statut-universytetu> передбачає захист здобувачів вищої освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного чи психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди й агітації, що завдають шкоди здобувачам вищої освіти. Здобувачі також можуть звертатися до представників Ради Товариства молодих вчених (які, до речі, сформулювали свою анкету для здобувачів <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeWtDIcyO8nI3FzZa-MpODLExGj6bACx1JamU4mVe5foLyvUQ/viewform?vc=0&c=0&w=1>), які взаємодіють з юридичним відділом ЗВО, що надає консультативно-правову допомогу. В НУФВСУ функціонує профспілка студентів та аспірантів <https://uni-sport.edu.ua/content/profkom-studentyv>, яка захищає права та свободи здобувачів, та має вплив на керівництво ЗВО. Результати анонімного анкетування <https://drive.google.com/file/d/1i5M73CrBeMoJoUz3UThNCIqNMZUOIJ07/view> для моніторингу наявності та інформованості щодо вирішення конфліктних ситуацій показали, що таких ситуацій не було https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/rezultaty_anketuvannya_zdobuvachiv_onp_fiziologiya_lyudyny_i_tvaryn.pdf (стор.36), що також було підтверджено у ході інтерв'ювання здобувачів (скан-копії заповнених анкет також було надано експертній групі для ознайомлення). Також є скринька для пропозицій від учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ЗВО створює потужну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів, дбає про їх безпеку, здоров'я, побут та забезпечує усіма можливими безкоштовними благами, у міру своїх можливостей. Позитивним моментом було почути на одній із зустрічей, що адміністрація намагається не усувати наслідки можливих ситуацій, а попереджати їх, що свідчить про те, що ЗВО турбується про всіх учасників освітнього процесу, їх благополуччя та про свій імідж. Здобувачі та НПП мають вільний доступ до всіх матеріально-технічних ресурсів свого ЗВО та можливість використання ресурсів тих установ, з якими у НУФВСУ укладені договори про співпрацю. Дана інформація була підтверджена не тільки відповідними документами, відео та презентацією, а й відповідями стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Антикорупційна програма Національного університету фізкультури та спорту України не розміщена на сайті ЗВО, хоча вона є, усі учасники освітнього процесу знають про її існування та файл якої було надано для ознайомлення експертній групі. Рекомендується переглянути перелік нормативно-правових актів, документів ЗВО, що розміщені на сайті, доповнити посиланнями на відсутні файли та розмістити такі документи в одній окремій вкладці для зручності пошуку.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Зважаючи на сильні сторони та незначну кількість недоліків, що не є суттєвими, та можуть бути усунені у короткий проміжок часу, експертна група зробила висновок, що оцінка за даним критерієм відповідає рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Експертна група зазначає, що розроблення, затвердження та моніторинг ОНП здійснюється відповідно до «Положення про розроблення, затвердження, моніторинг та удосконалення освітніх програм» https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/pro_polozhennya_opp_28.12.2017.pdf. Відповідно до Положення, моніторинг ОНП проводить науково-методична комісія спеціальності не рідше одного разу на рік. На підставі результатів поточного моніторингу робоча група регулярно (але не рідше одного разу на три роки) із залученням студентів та інших стейкхолдерів здійснює удосконалення ОП та підготовку її нової редакції. За результатами опитування експертною групою здобувачів, роботодавців, викладачів, аналізу анкет здобувачів та роботодавців, було встановлено, що до ОНП вносяться пропозиції щодо відповідності програмних результатів навчання, переліку освітніх компонентів, покращення методів навчання та оцінювання дисциплін. Згідно з Положенням, перегляд ОНП «Фізіологія людини і тварин» відбувався кожні два роки – у 2018 і 2020 роках. За результатами перегляду 2018 року були внесені зміни до оформлення і структури ОНП, вилучені дисципліни вибору ВНЗ. До переліку обов'язкових освітніх компонентів циклу спеціальності внесені дисципліни «Концепції функціональних систем у нормальній фізіології», «Сучасні тренди у біології», «Молекулярна фізіологія», а перелік вибіркового дисциплін був наближений до тематики дисертаційних досліджень здобувачів, а саме «Молекулярні механізми функціонування ендокринної та імунної систем», «Проблеми вікової адаптації», «Клітинна біоенергетика». За результатами моніторингу ОНП робочою групою, опитуванням здобувачів і роботодавців у 2020 році ОНП була переглянута повторно. Відповідно до цього перегляду деякі вибіркові дисципліни («Біологічні студії», «Академічне письмо», «Біоетика») були перенесені в обов'язкові освітні компоненти, а обов'язкові стали вибіровими. Змінено також принцип формування вибіркового компонента: із єдиного загального списку до окремих блоків, що містять по 3-4 дисципліни з кожного із чотирьох компонентів, що забезпечують набуття певних компетентностей. Таким чином, можна стверджувати, що перегляд ОП забезпечує покращення її якості.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

На основі спілкування зі здобувачами ОНП «Фізіологія людини і тварин» було виявлено, що здобувачі третього рівня вищої освіти активно залучені до моніторингу і перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Здобувачі Бондар Р. і Седукін Д. входять до складу науково-методичної комісії спеціальності, яка здійснює перегляд ОП. Аспірант Бондар Р. під час бесіди підтвердив, що пропозиції здобувачів враховуються для покращення ОП, як у перегляді її змісту, так і якості викладання певних дисциплін. Пропозиція внесена ним щодо заміни викладача з дисципліни «Науково-педагогічна діяльність у закладах вищої освіти» була задоволена. Як стало зрозуміло із зустрічі зі здобувачами, в Університеті налагоджена система опитування щодо якості ОП. За результатами опитування здобувачів у 2019 році 37% відповіли про необхідність корекції цілей програми для її розвитку https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/rezultaty_anketuvannya_zdobuvachiv_opp_fiziologiya_lyudyny_i_tvaryn.pdf. У 2020 році запроваджено опитування здобувачів за допомогою Google-форми https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/anketa_dlya_aspirantiv-konvertirovan.pdf. Однак представлений на сайті аналіз опитування не дає змоги зрозуміти, яким чином були враховані висловлені пропозиції. Самоврядування аспірантів реалізується у формі роботи Ради Товариства молодих вчених, яка діє відповідно до «Положення про Товариство молодих вчених» https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/polozhennya_pro_tovarystvo_molodyh_vchenyh_nufvsu.pdf. До функцій ТМВ належить сприяння професійному росту молодих науковців, організація і проведення наукових конференцій тощо. Однак участь у внутрішній системі забезпечення якості освіти не передбачена. До складу Ради ТМВ залучені два здобувачі ОНП «Фізіологія людини і тварин» - Поліщук А. та Гончаренко О. На зустрічі з членами Ради ТМВ було з'ясовано, що хоча функції участі у моніторингу освітніх програм Положенням не передбачені, молоді вчені активно залучаються до внесення пропозицій щодо покращення освітніх програм. Голова Ради ТМВ Орхівська А.С. є членом Вченої ради Університету і бере безпосередню участь у затвердженні ОНП. Рада ТМВ розробила анкету опитування щодо якості освітніх програм (анкета додається), результати якої аналізуються гарантом та відділом забезпечення якості вищої освіти. Виходячи з цього, експертна група рекомендує оновити Положення про ТМВ та залучати його представників до участі в системі забезпечення якості освіти.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Аналіз поданих документів НУФВС та результати зустрічі з роботодавцями підтвердили, що роботодавці є партнерами у системі забезпечення якості освіти та удосконаленні ОНП. Як повідомили директор НДІ НУФВС Когут І.О., директор ДНДІФКС Майданюк О.В., учений секретар Інституту фізіології імені О.О.Богомольця вони брали участь у спільних засіданнях НМКС 091 «Біологія», засіданнях кафедри медико-біологічних дисциплін, на яких розглядалися питання щодо удосконалення освітньої програми. На пропозицію роботодавців Інституту фізіології було впроваджено викладання деяких дисциплін англійською мовою («Академічне письмо»). Роботодавці брали участь в опитуваннях щодо якості освітньої програми, результати якого представлені на сайті ЗВО <https://uni->

sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/rezultaty_opytuvannya_robotodavciv_onp_fiziologiya_lyudyny_i_tvaryn.pdf. Спількування з роботодавцями показало, що вони задоволені рівнем підготовки здобувачів за освітньою програмою, а освітній процес відповідає вимогам сучасності. Багато здобувачів уже працевлаштовані у цих установах.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Експертна група зазначає, що випускників за цією освітньо-науковою програмою ще немає. Однак кафедра моніторить працевлаштування та кар'єрний ріст випускників, які навчались за іншими освітніми програмами, але керівниками дисертаційних досліджень яких були викладачі кафедри. У процесі бесіди з випускниками минулих років з'ясовано, що вони співпрацюють із кафедрою, оскільки працевлаштовані на кафедрі чи інших кафедрах НУФВС (Тронь Р., Хмельницька Ю., Міщенко В.) або НДІ НУФВС. Вони беруть участь у перегляді та удосконаленні програми як члени НМКС. Випускники зазначили, що спілкування з викладачами та між собою відбувається за допомогою соціальних мереж, що дозволяє отримувати актуальну інформацію щодо їх професійного зростання. Відділом докторантури та аспірантури, співробітниками кафедри розробляються механізми збору інформації щодо подальшого кар'єрного росту випускників. Перевагою щодо збору інформації про подальший кар'єрний ріст є те, що всі здобувачі вже працевлаштовані. Випускник ОНП «Фізіологія людини і тварин» Сосновський В., який достроково захистив дисертацію у червні 2020 та працює викладачем фізкультури у приватному фінансово-правовому коледжі, підкреслив, що освітня програма значно розширила його розуміння біологічних процесів, а проходження педагогічної практики допомогло йому у професійній діяльності.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В Університеті створено Відділ забезпечення якості вищої освіти, який у своїй діяльності керується «Положенням про відділ забезпечення якості освіти» https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/pictures/proekt_polozhennya_viddil_yakosti.pdf. Положення передбачає аналіз перегляду освітніх програм і навчальних планів, організацію та проведення моніторингу якості освіти здобувачів та формування рекомендацій щодо покращення освітнього процесу, підготовку пропозицій на розгляд Вченої ради Університету. До здійснення процедури внутрішнього забезпечення якості освіти залучені гарант програми, завідувач кафедри медико-біологічних дисциплін, завідувач відділу докторантури і аспірантури, проректори, ректор. На основі аналізу опитувань стейкхолдерів виявляються недоліки в реалізації освітньої програми та пропонуються шляхи їх усунення. Так, на усунення зауважень було оновлено сторінку кафедри для ширшого інформування здобувачів щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, розширено використання інтерактивних методів навчання та інформаційних технологій в освітньому процесі. Таким чином, експертна група зазначає, що система внутрішнього забезпечення якості освіти реагує на виявлені недоліки в реалізації освітнього процесу за ОНП та забезпечує їх вчасне усунення.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У зв'язку з тим, що акредитація освітньо-наукової програми «Фізіологія людини і тварин» спеціальності 091 «Біологія» здійснюється вперше, то зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередньої акредитації, відсутні. Однак, у 2019 році здійснювалась акредитація двох ОП «Спортивна дієтологія» та «Фізіологія рухової активності» другого (магістерського) рівня, під час яких були висловлені певні зауваження. Як поінформував під час зустрічі начальник Відділу забезпечення якості вищої освіти НУФВС Рудешко О.І., Університет детально проаналізував висловлені зауваження і поки що відреагував на них відповідними розпорядженнями і наказами щодо подальшого усунення цих недоліків і не повторення їх в інших програмах.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Експертна група зазначає, що у НУФВС формується культура якості освітнього процесу. Під час зустрічей з НПП, здобувачами освітньої програми, керівництвом та адміністративним персоналом виявлено, що вони дотримуються Кодексу академічної доброчесності, спілкування між учасниками освітнього процесу здійснюється толерантно, з повагою один до одного, не виявлено конфліктних ситуацій, дискримінації, що сприяє формуванню культури якості освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Процедури розроблення, затвердження та моніторингу освітньої програми регламентовані відповідним Положенням. До перегляду ОП залучаються здобувачі та Рада ТМВ. Спостерігається тісна взаємодія з роботодавцями і врахування їх пропозицій при перегляді освітньої програми. Створено відділ забезпечення якості освіти, який здійснює моніторинг якості освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Відсутність єдиної процедури збору інформації щодо працевлаштування випускників. Участь Ради ТМВ в системі внутрішнього забезпечення якості освіти є недостатньою. Експертна група рекомендує оновити Положення про ТМВ та залучати його представників до участі в системі забезпечення якості освіти. Рекомендується розширити опитування здобувачів, роботодавців, науково-педагогічних працівників, удосконаливши зміст анкет для отримання конкретної інформації щодо якості освітньої програми та пропозицій щодо її поліпшення.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Установлені факти і докази свідчать про загальну відповідність Критерію 8 встановленим вимогам за рівнем В. Наявні недоліки і зауваження не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основними документами, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу у НУФВС, є Статут Університету (розділ 7) <https://uni-sport.edu.ua/content/statut-universytetu>, «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному Університеті фізичного виховання і спорту України» (розділ3) https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/polozhennya_pro_pidgotovku-doktoriv-filosofiyi-2018.pdf, «Кодекс академічної доброчесності Національного Університету фізичного виховання і спорту України» <https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/pictures/kodeks.pdf>. Учасники освітнього процесу, а саме здобувачі та науково-педагогічні працівники, підтвердили розуміння своїх прав та обов'язків, доступність документів, які їх визначають, на сайті Університету. Експертною групою встановлено, що права та обов'язки учасників освітнього процесу дотримуються під час реалізації освітньої програми.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Експертна група констатує, що проект освітньо-наукової програми «Фізіологія людини і тварин», розглянутий і погоджений на засіданні кафедри медико-біологічних дисциплін від 05.02.2020 р., розміщений для громадського обговорення на веб-сторінці Університету (<https://uni-sport.edu.ua/content/onp-fiziologiya-lyudyny-i-tvaryn-2020>). Для отримання зауважень та пропозицій вказана електронна адреса.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Освітньо-наукова програма «Фізіологія людини і тварин» третього рівня вищої освіти 2018 року оприлюднена на сайті https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/onp_fiziologiya_lyudyny_i_tvaryn_2018.pdf Університету (https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/onp_fiziologiya_lyudyny_i_tvaryn_2018.pdf). У ній представлені цілі, компетентності, програмні результати навчання, перелік освітніх компонентів та форми атестації здобувачів. Обсяг інформації є достатнім для здобувачів та інших зацікавлених сторін. Інформація достовірна та вичерпна. Однак експертна група не виявила у відкритому доступі на сайті Університету ОНП «Фізіологія людини і тварин» 2016 року. На запит експертної групи гарантом програми було надано копію цієї програми (копія додається).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Усі правила і процедури, що регулюють права і обов'язки учасників освітнього процесу, є чіткими, зрозумілими і доступними. Усі учасники ознайомлені з ними та дотримуються їх. ОНП та її проєкт 2020 року оприлюднені та доступні на сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Експертна група рекомендує активізувати обговорення проєкту ОНП, розширивши інформування всіх стейкхолдерів щодо можливості внесення своїх зауважень та пропозицій.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зважаючи на сильні сторони та рекомендації, експертна група дійшла висновку, що ОНП «Фізіологія людини і тварин» спеціальності 091 «Біологія» третього рівня вищої освіти відповідає Критерію 9 за рівнем В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Зміст ОНП, в цілому, відповідає науковим інтересам здобувачів і забезпечує їх повноцінну підготовку та досягнення всіх запланованих ПРН. Наукові інтереси аспірантів лежать в межах предметної області фізіології людини і тварин, що стосується прояву функції та процесів життєдіяльності організму людини на різних рівнях дослідження, специфіки функціонування живого організму в змінних умовах навколишнього середовища та під впливом рухової активності. Дисципліни «Концепції функціональних систем у нормальній фізіології»; «Сучасні тренди у біології»; «Молекулярна фізіологія» відповідають основним науковим інтересам всіх здобувачів ОНП. При перевірці ОНП https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/onp_fiziologiya_lyudyny_i_tvaryn_2018.pdf, навчального плану https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/np_fiziologiya_lyudyny_tvaryn_2018_denna.pdf та індивідуальних планів здобувачів встановлено, що вони містять дисципліни, дотичні до тематики їх індивідуальних досліджень.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

Аналіз тем дисертацій здобувачів та тематики публікацій їх наукових керівників, тем науково-дослідної роботи НУФВСУ, наявність спільних публікацій свідчить про повну відповідність наукової діяльності здобувачів напряміві досліджень наукових керівників, що підтверджено інформацією на сайті ЗВО. Докази дотичності публікацій наукових керівників темам досліджень аспірантів та публікаційної активності керівників представлено https://drive.google.com/open?id=1wx6duWc5PmY8kroDB_n5LDLQu4iZlari та https://drive.google.com/open?id=1l58xDaEaoZsTJbdsnY_OUlf9oueVQ_-I. На ОНП «Фізіологія людини і тварин» застосовується практика подвійного керівництва: здобувач Поліщук А.О. (наук.кер. д.б.н., проф. каф. МБД НУФВСУ Дроздовська С.Б., д.м.н.,

зав. відділом загальної та молекулярної патофізіології інституту фізіології ім. О.О. Богомольця Досенко В.Є.); здобувач Седукін Д.В. (наук. кер. д.б.н. Дроздовська С.Б., к.фіз.вих., зав. лаб. діагностики функціональних, фізичних та технічних резервів ДНДІФКС Кропта Р.В.).

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

ЗВО забезпечує можливість здійснення наукових досліджень, як на базах НУФВСУ (лабораторії кафедри МБД та НДІ НУФВСУ), а також на базах науково-дослідних інститутів, відповідно до укладених договорів з ДНДІФКС, інститутом фізіології ім. О.О. Богомольця https://drive.google.com/drive/folders/1XMQLoqwrKISvRIvMuCoM99_Vf-QhpPZZ. Наукове обладнання НДІ (40 одиниць) розташоване в 7 лабораторіях та призначене для медико-біологічних досліджень у спорті (гематологічних, біохімічних, електронейроміографічних, психофізіологічних, біомеханічних, кардіологічних). Наявність наукового обладнання у НДІ НУФВСУ було підтверджено під час огляду матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОП. Здобувачі, які мають потребу у проведенні досліджень, подають проректору з НДР заявки із обґрунтуванням їх необхідності згідно до «Положення про відділ інноваційних розробок та наукових послуг у сфері фізичної культури та спорту Науково-дослідного інституту Національного університету фізичного виховання і спорту України https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/polozhennya_pro_viddil_innovaciynih_rozrobok_ta_naukovyh_poslug_u_sferi_fizychnoyi_kultury_i_sportu.pdf. В Університеті сформоване сприятливе наукове середовище та наявна «критична маса» дослідників одного напрямку. На ОНП працюють 6 докторів біологічних наук та 1 доктор медичних наук, 6 кандидатів біологічних наук та 1 кандидат медичних наук. Здобувачі отримують консультативну допомогу від фахівців ЗВО (у різних структурних відділах НУФВСУ працюють 7 докторів та 16 кандидатів біологічних наук, 10 докторів та 13 кандидатів медичних наук). У межах ОНП для проведення апробації результатів наукових досліджень Університетом надаються наступні можливості: ЗВО видає 3 журнали, включені до Переліку наукових фахових видань України. Щорічно Університетом проводяться 4 наукові, науково-практичних міжнародних та всеукраїнських конференції, у яких здобувачі можуть брати участь з метою апробації результатів дисертації.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

В НУФВСУ створені умови для введення аспірантів у міжнародну академічну спільноту. ЗВО уклав більше ніж 10 договорів про міжнародне співробітництво з наукової діяльності (копії основних договорів додаються). Аспіранти Університету залучаються до участі у спільних дослідницьких проектах, публікаціях, конференціях, у тому числі шляхом участі у міжнародних програмах <https://uni-sport.edu.ua/content/diyuchi-mizhnarodni-programy>. Аспіранти НУФВСУ мають можливість для публікації результатів власних наукових досліджень у міжнародних академічних виданнях. Задля цього на сайті університету розміщений перелік журналів, що входять до міжнародних наукометричних баз. НУФВСУ укладає угоди про співпрацю з редакційними колеґіями провідних журналів, які включені до бази Scopus та WoS, з метою створення сприятливих умов для публікації результатів досліджень аспірантів в міжнародних академічних журналах англійською мовою. Зокрема, за результатами такої угоди підготовано спеціальний випуск журналів <https://www.efsupit.ro/>. Здобувачі брали участь у Міжнародних конференціях та з'їздах, що відбувалися в Україні та поза її межами, зокрема у роботі XXII Міжнародного наукового конгресу «Олімпійський спорт і спорт для всіх» (Тбілісі, 2018, Поліщук А.О., Бондар Р. О.) <https://drive.google.com/drive/folders/1RjfxnzwNuGop2fjmiLQ7AsEaYGGZtNno>

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Експертна група дійшла висновку, що наукові керівники аспірантів є активними дослідниками, які є керівниками або виконавцями різноманітних дослідницьких проектів, що реалізуються як на міжнародному, так і національному рівнях <https://uni-sport.edu.ua/node/1489>. У процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень наукові керівники отримують результати, які оприлюднюються у таких формах: звіт, опубліковані наукові статті, наукові доповіді, наукові повідомлення про науково-дослідну роботу, монографії. На кафедрі медико-біологічних дисциплін реалізуються проекти, що фінансуються з різних джерел. Зокрема, співробітники кафедри та здобувачі вищої освіти брали участь у дослідженнях, що фінансуються за кошти державного бюджету <https://drive.google.com/open?id=1YSN8poKhe1HmqsvxDIjoCaEL4jPlx3mD>, https://drive.google.com/open?id=1P52-NULSeIaCkf_MWdyWgrkSALDprGhV. Наукові керівники ОНП є учасниками міжнародного проекту <http://www.athlomeconsortium.org/cohorts-and-funding/>.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Академічна доброчесність у науковій діяльності наукових керівників та здобувачів НУФВСУ забезпечується «Кодексом академічної доброчесності НУФВСУ» <https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/pictures/kodeks.pdf>. З метою моніторингу дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу в університеті створена Комісія з питань академічної доброчесності. Комісія обирається Вченою радою університету шляхом таємного голосування. Питання дотримання академічної доброчесності регулярно розглядається на засіданнях Вченої ради університету. На базі бібліотеки ЗВО функціонує репозитарій публікацій співробітників НУФВСУ, що також сприяє дотриманню академічної доброчесності. На зустрічах зі стейкхолдерами програми та адміністративним складом університету було отримано докази про наявність в університеті системи заходів щодо неможливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності, а також про наявність інформаційних заходів для академічного персоналу та здобувачів вищої освіти про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, про здійснення контролю щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо. У ЗВО існує практика перевірки дисертаційних робіт на предмет академічного плагіату. Тексти дисертаційних робіт розміщуються в електронному репозитарії НУФВСУ.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Експертна група відзначає, що у ЗВО надається всебічна підтримка здобувачам освітньо-наукової програми для здійснення навчання через дослідження, що полягає у забезпеченні можливості реалізації їх наукових інтересів, у забезпеченні висококваліфікованим науковим керівництвом та сучасною матеріально-технічною базою, у фінансуванні наукових досліджень, у забезпеченні можливості участі здобувачів у проєктах академічної мобільності та можливості апробації результатів досліджень.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Експертна група рекомендує активізувати роботу із забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти та академічного персоналу за рахунок міжнародних обмінів з закордонними ЗВО та науковими установами.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Навчання через дослідження за освітньо-науковою програмою «Фізіологія людини і тварин» в цілому забезпечено. Слабкі сторони цього компоненту програми не є суттєвими. Таким чином, дана програма відповідає Критерію 10 за рівнем В.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

-

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	A
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	A
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Антикорупційна програма.pdf</i>	r/hvBjFkP3TIJl9UqAybPEdQx/wFUErPtQT8HPcAPxA=
Додаток	<i>Договір Каршинський державний університет.pdf</i>	lBjGntslKkvM/9DOzP8GOa9d+yg4P+Cfat119X1gy2I=
Додаток	<i>Договір Факультет Ун-ту Кальярі Італія.pdf</i>	OXjOVj/cVouz5lWpdQyayiEEyX6xn0awgpiSmJoO7iU=
Додаток	<i>Зведена інформація про викладачів.pdf</i>	ajaVoas4K3OwCfWcaMQSVD1g4vp8ej1aJzzjKSmQ4hY=
Додаток	<i>Навчальний план 091_2016.pdf</i>	7/TVhamwwNSmSze37/LwNxxRn4ocKIBvYkoezgzZiYo=
Додаток	<i>освітня програма 091_2016.pdf</i>	3w5BrrXJqmGuJWoDa83e74ECB+OlfHwPgeyFiMDxOQo=
Додаток	<i>Якісний склад випускової кафедри медико-біологічних дисциплін .pdf</i>	pD9NOjZaKF8XnvXHGMaiFQWFb+E+2NVm+opQpXL7bHU=
Додаток	<i>Програма візиту до НУФВСУ до НАЗЯВО.pdf</i>	9yhWi+RWFYjGqX4oMmoBAQ9BYoHYIIAFRHU4hqT24lM=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Смірнов Сергій Миколайович

Члени експертної групи

Монастирська Світлана Семенівна

Письменна Юлія Миколаївна